

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Iryna Herman
Název práce: Mediační činnost u mladistvých delikventů
Autor posudku: Mgr. Pavla Homolová
Návrh klasifikace práce: velmi dobře

Základní charakteristika práce.

Autorka v práci zeširoka představuje delikvenci mládeže, principy restorativní justice v porovnání s retributivní justicí a její praktickou podobu v ČR a zahraničí v podobě mediace. Následně rozebírá tři vybrané případy mediace provedené prostřednictvím Probační a mediační služby v ČR. Autorku zajímalo, zda byla mediace oproti standardnímu průběhu nějak upravena s ohledem na to, že šlo o mladistvé pachatele, kteří se dopustili násilí, podobně jako je tomu v zahraničí (například Victim Sensitive Mediation). Svá zjištění z českého prostředí uzavírá konstatováním, že se v mediačních setkáních téměř neobjevily žádné specifické postupy, což může být podle ní dáno tím, že v daných konfliktech šlo o méně závažné případy násilí.

KONCEPČNÍ STRÁNKÁ PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Autorka uvádí, že „práce měla za cíl srovnat standardní mediační proces s mediací u násilné trestné činnosti, která je využívána v zahraničí“. Tomu odpovídají závěry a výstavba teoretické části. Empirická část v podobě mapování podoby tří případů mediace u trestné činnosti s prvky násilí v ČR působí spíše jako doplněk, který nemůže ve stávající podobě příliš přispět k vytyčenému cíli. Je ale otázkou, zda by i při bohatším empirickém materiálu nebylo pro zamýšlenou kvalitativní analýzu přínosnější psychologické, spíše než sociologické vzdělání.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženu metodu a postup řešení?

Metoda práce i technika případové studie jsou samy o sobě zvoleny vhodně, autorka si je také vědoma limitů, které zvolený přístup *obecně* představuje. Nereflektovanou nevýhodou je limitující empirický materiál.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Obecnému úvodu do problematiky mediace a delikvence mládeže (definice, historie) se autorka věnuje obšírně, zatímco samotný proces mediace v případech násilné trestné činnosti je popsán fakticky pouze na dvou stranách (kap. 3.7.2 „Zkušenosti ze zahraničí“). Domnívám se, že pro komparaci zamýšlenou v empirické části by bylo výhodnější tento nepoměr vyvážit.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Práce má v zásadě logickou strukturu. Kapitola 3.7 „Mediace násilné trestné činnosti“ obsahuje popis fází standardní mediace (podkapitola 3.7.1), ty by bylo vhodné vyčlenit do samostatné kapitoly. Některé teze se zbytečně opakují.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Téma je zpracováno obecně, velký důraz je kladen na definice a vymezení. Autorka se mohla vzhledem k cíli práce věnovat více do hloubky odlišnostem mezi standardní mediací a mediací v případě násilné TČ u mladistvých. V textu postrádám vyjádření k tomu, zda existují nějaká specifika mediace v případě mládeže ve srovnání s mediací v případě dospělých.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Popis sezení je poměrně stručný a nedovoluje hlubší analýzu. Některé interpretace tak nejsou dostatečně podloženy („*Tolik kýžené odpuštění, o kterém mluví Marty Price (1994), nebylo na mediace ani jednou výslovně probírané. Ale z kontextu celé mediace lze konstatovat, nutno upozornit ne s jistotou, že pachatelům bylo ze stran oběti odpuštěno. Ale doslova to nikde nezaznělo. Přesto lze vyvodit, že bylo docíleno uzavření celé záležitosti, a to ke spokojenosti všech zúčastněných stran.*“ s. 44 - 45). S ohledem na cíl práce mohlo být zajímavé porovnat případy mediace s přítomností násilí a bez přítomnosti násilí.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Závěry odpovídají zjištěním, autorka se nespokojuje s jedinou interpretací a všímá si i praktických omezení, která mohou do práce české PMS zasahovat. Chybí nicméně diskuze limitů práce.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP72-126 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Práce splňuje předepsaný rozsah (cca 81 tis. znaků). Citování literatury je až na výjimky v pořádku (v seznamu literatury autorka namísto české formulace uvádí „retrieved from“, bylo by vhodné doplnit ISBN a ISSN a údaje nejen o ročníku, ale i čísle časopisu. Na s. 16 chybí odkazy na citované údaje z policejní statistiky a statistiky Ministerstva vnitra.)

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Literární prameny jsou poměrně pestré, jsou využity novější anglicky i česky psané zdroje, nechybí odkazy na příslušné zákony související s mediací, oceňuji zahrnutí kriminologické, právní a sociologické literatury.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Stylistická i gramatická úroveň práce je nízká a ztěžuje orientaci v textu: velice časté jsou záměny délky hlásek, dále se v práci vyskytují gramatické chyby, nepřesné a vágní formulace, nesprávný větný pořádek. Grafická úprava je v pořádku.

Další poznámky

Pozitivem je, že autorka nezapomíná na sociologický pohled (proměny pohledu na zločin, obecné povědomí o mediaci a názor české veřejnosti na užitečnost mediace ve sledovaném případě).

Celkové hodnocení práce

Z koncepčního, obsahového i formálního hlediska je možné nalézt určité nedostatky, nicméně práce podle mého názoru splňuje požadavky kladené na bakalářské práce.

Otázky a náměty k obhajobě

V práci není popsáno, zda existují nějaká specifika mediace v případech mládeže ve srovnání s dospělými, u obhajoby by mohla autorka nastínit případné odlišnosti. Dále by mě zajímalo, jaké byly její výzkumné předpoklady.

V Praze 25. 8. 2015

Mgr. Pavla Homolová